

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 25 sierpnia 2014 r.

w sprawie sposobu zgłaszania kandydatów na członków komisji wyborczych, wzoru
zgłoszenia oraz zasad powoływania terytorialnych komisji wyborczych i obwodowych
komisji wyborczych w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw
i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach
wójtów, burmistrzów i prezydentów miast
(tekst ujednolicony)

Na podstawie art. 178 § 11 i art. 182 § 11 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa:

- 1) sposób zgłaszania kandydatów na członków terytorialnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych oraz wzory zgłoszenia,
- 2) zasady powoływania terytorialnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych oraz dokonywania zmian w ich składach,
- 3) tryb przeprowadzania losowania członków terytorialnych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych
w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

§ 2. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) Kodeksie wyborczym - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r.

- 2) komisjach wyborczych – należy przez to rozumieć terytorialne komisje wyborcze i obwodowe komisje wyborcze;
 - 3) terytorialnych komisjach wyborczych - należy przez to rozumieć wojewódzkie, powiatowe oraz gminne (miejskie) i dzielnicowe, w dzielnicach m.st. Warszawy, komisje wyborcze;
 - 4) obwodzie odrębnym - należy przez to rozumieć obwód głosowania utworzony w zakładzie opieki zdrowotnej, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym, areszcie śledczym i w oddziale zewnętrznym takiego zakładu i aresztu;
 - 5) pełnomocniku wyborczym - należy przez to rozumieć pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego lub osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego tego komitetu wyborczego;
 - 6) wójtzie - należy przez to rozumieć także burmistrza i prezydenta miasta.
- § 3. Zgłoszenia kandydatów na członków terytorialnych komisji wyborczych przyjmują oraz powołują te komisje komisarzy wyborczy, zgodnie z właściwością określoną w uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 lutego 2014 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M.P. poz. 185).
- § 4. 1. Zgłoszenia kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych przyjmują wójtowie działający w ramach obsługi gminnej (miejskiej) komisji wyborczej. W m.st. Warszawa zgłoszenia mogą być przyjmowane w urzędach poszczególnych dzielnic m.st. Warszawy.
2. Organami właściwymi do powołania obwodowych komisji wyborczych są gminne (miejskie) komisje wyborcze, z zastrzeżeniem § 17.
- § 5. 1. Kandydatem do składu terytorialnej komisji wyborczej może być osoba, która stale zamieszkuje na obszarze działania rady, dla wyboru której właściwa jest dana komisja wyborcza, tj. na obszarze:
- 1) województwa - jeżeli kandyduje do wojewódzkiej komisji wyborczej,

- 2) powiatu - jeżeli kandyduje do powiatowej komisji wyborczej,
 - 3) gminy (miasta) - jeżeli kandyduje do gminnej (miejskiej) komisji wyborczej,
 - 4) dzielnicy m.st. Warszawy - jeżeli kandyduje do dzielnicowej komisji wyborczej
- i spełnia warunki, o których mowa w ust. 3 - 5.

2. Kandydatem do składu obwodowej komisji wyborczej może być osoba, która stale zamieszkuje na obszarze gminy właściwej dla tej komisji i spełnia warunki, o których mowa w ust. 3 - 5.

3. Kandydatem do składu komisji wyborczej może być osoba posiadająca prawo wybierania, tj. osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim;
- 2) najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat;
- 3) nie jest pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) nie jest pozbawiona praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu;
- 5) nie jest ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu.

4. Kandydatem do składu gminnej (miejskiej) komisji wyborczej, dzielnicowej komisji wyborczej lub obwodowej komisji wyborczej może być również obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który:

- 1) najpóźniej w dniu wyborów kończy 18 lat;
- 2) nie jest pozbawiony prawa wybierania w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem.

5. Kandydat do składu komisji wyborczej musi być wpisany do właściwego dla danej jednostki samorządu terytorialnego stałego rejestru wyborców, a w przypadku dzielnicowej komisji wyborczej w części dotyczącej właściwej dzielnicy m.st. Warszawy.

6. Kandydatem do składu komisji wyborczej nie może być osoba, która pełni funkcję pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego i pełnomocnika finansowego komitetu wyborczego.

§ 6. Prawo zgłaszania kandydatów do:

- 1) terytorialnych komisji wyborczych mają pełnomocnicy tych komitetów wyborczych, których zasięg działania obejmuje daną jednostkę samorządu terytorialnego;

2) obwodowych komisji wyborczych mają pełnomocnicy tych komitetów wyborczych, których kandydata na wójta zarejestrowano w danej gminie lub które mają zarejestrowaną listę kandydatów na radnych w okręgu wyborczym, dla którego właściwa jest dana obwodowa komisja wyborcza.

§ 7. 1. Pełnomocnik wyborczy dokonuje zgłoszenia kandydatów na członków:

- 1) terytorialnych komisji wyborczych na druku stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały;
- 2) obwodowych komisji wyborczych na druku stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały.

2. Zgłoszenie kandydatów na członków:

- 1) terytorialnej komisji wyborczej musi być dokonane najpóźniej w 60. dniu przed dniem wyborów;
- 2) obwodowych komisji wyborczych musi być dokonane najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

3. Przywrócenie terminu do zgłaszania kandydatów na członków komisji jest niedopuszczalne.

4. W zgłoszeniu kandydatów na członków komisji podaje się:

- 1) imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer ewidencyjny PESEL osoby dokonującej zgłoszenia (w odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi - numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość);
- 2) nazwę komitetu wyborczego, który dokonuje zgłoszenia;
- 3) imię (imiona) i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer ewidencyjny PESEL kandydata na członka komisji (w odniesieniu do obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi - numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość);
- 4) oświadczenie kandydata, że wyraża zgodę na powołanie w skład wskazanej komisji oraz że posiada prawo wybierania potwierdzone wpisem do właściwego rejestru wyborców.

5. W zgłoszeniu kandydatów na członków:

- 1) terytorialnej komisji wyborczej, poza danymi, o których mowa w ust. 4, podaje się

nazwę odpowiedniej terytorialnej komisji wyborczej oraz nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba komisji;

2) obwodowej komisji wyborczej, poza danymi, o których mowa w ust. 4, podaje się numer obwodu głosowania i nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba komisji.

6. Zgłoszenie podpisuje pełnomocnik wyborczy, zaś kandydat na członka komisji podpisuje oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 4. Kandydat na członka komisji może także podpisać odrębne oświadczenie, w którym zostaną zawarte także informacje określone w ust. 4 pkt 4 oraz, w zależności od rodzaju komisji, w ust. 5 pkt 1 lub 2.

7. Osoba dokonująca zgłoszenia z upoważnienia pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego dołącza do zgłoszenia to upoważnienie lub jego kopię. Kopię uwierzytelnia pełnomocnik komitetu, w przypadku wysłania zgłoszenia pocztą, lub osoba przyjmująca zgłoszenie dokonane osobiście, po okazaniu oryginału upoważnienia.

§ 8. Zgłoszenie może dotyczyć więcej niż jednej:

- 1) terytorialnej komisji wyborczej na obszarze właściwości komisarza wyborczego;
- 2) obwodowej komisji wyborczej w danej gminie.

§ 9. 1. Organ właściwy do powołania komisji wyborczych powołuje w skład komisji wyborczej po jednym przedstawicielu prawidłowo zgłoszonym przez pełnomocników każdego komitetu wyborczego, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

2. Ta sama osoba może być powołana tylko w skład jednej komisji wyborczej.

3. W razie zgłoszenia tego samego kandydata do więcej niż jednej:

- 1) terytorialnej komisji wyborczej - rozpatrywane jest tylko zgłoszenie do komisji o szerszym obszarze działania;
- 2) obwodowej komisji wyborczej - rozpatrywane jest tylko zgłoszenie kandydata do komisji o najniższym numerze spośród obwodów, do których kandydat został zgłoszony.

4. Przed upływem terminu zgłaszania kandydatów pełnomocnik wyborczy może pisemnie wycofać zgłoszonego kandydata na członka komisji i zgłosić nowego kandydata.

5. W skład każdej wojewódzkiej i powiatowej komisji wyborczej oraz miejskiej komisji

wyborczej w mieście na prawach powiatu wchodzi z urzędu jako przewodniczący, zgodnie z art. 178 § 6 Kodeksu wyborczego, sędzia wskazany przez prezesa właściwego miejscowo sądu okręgowego.

6. W skład każdej obwodowej komisji wyborczej wchodzi, zgodnie z art. 182 § 2a i § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego, osoba wskazana przez wójta:

- 1) w stałych obwodach spośród pracowników samorządowych gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych;
- 2) w obwodach odrębnych spośród pracowników jednostki, w której utworzony jest obwód.

7. Osoby, o których mowa w ust. 5 i 6, nie muszą stale zamieszkiwać na obszarze jednostki samorządu terytorialnego, dla której jest właściwa dana komisja wyborcza.

§ 10. Właściwy organ dokonuje sprawdzenia prawidłowości zgłoszenia kandydatów na członków komisji wyborczych i podejmuje decyzję w sprawie uwzględnienia bądź nieuwzględnienia zgłoszenia.

§ 11. 1. Wójt, w miarę wpływu zgłoszeń, sporządza, odrębnie dla każdego obwodu głosowania, wykaz zgłoszonych kandydatów na członków komisji. Wykaz zawiera numer obwodu i adres siedziby oraz dane prawidłowo zgłoszonych kandydatów na członków komisji, o których mowa w § 7 ust. 4 pkt 3.

2. W wykazie, o którym mowa w ust. 1, ujmuje się również osoby wskazane do składów komisji, zgodnie z art. 182 § 2a i § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego, przez wójta.

§ 12. Jeżeli liczba prawidłowo zgłoszonych kandydatów do składu komisji wyborczej odpowiada liczbie osób, które mogą być powołane w skład komisji, komisja wyborcza jest powoływana w składzie odpowiadającym liczbie zgłoszonych kandydatów.

§ 13. 1. Jeżeli liczba prawidłowo zgłoszonych kandydatów do składu danej komisji jest większa od ustawowej liczby osób, które mogą być powołane w jej skład, komisja powoływana jest w największym dopuszczalnym składzie, a jej skład ustalany jest w trybie losowania, o którym mowa w art. 178 § 4 i art. 182 § 7 Kodeksu wyborczego.

2. Informację o miejscu, dacie i godzinie przeprowadzenia losowania organ właściwy do powołania komisji powiadamia pełnomocników wyborczych i podaje do publicznej

wiadomości co najmniej na 2 dni przed dniem losowania, wywieszając stosowne zawiadomienie w swojej siedzibie, w miejscu ogólnodostępnym, oraz umieszczając je w Biuletynie Informacji Publicznej. Nieobecność pełnomocników wyborczych nie wstrzymuje przeprowadzenia losowania.

3. Przy losowaniu składu obwodowych komisji wyborczych musi być obecna co najmniej połowa składu gminnej (miejskiej) komisji wyborczej, w tym jej przewodniczący lub zastępca przewodniczącego.

4. Losowania członków komisji spośród kandydatów zgłoszonych do danej komisji dokonuje się odrębnie dla każdej komisji. Losuje się jednego kandydata zgłoszonego przez każdego pełnomocnika wyborczego do danej komisji.

5. Losowanie przeprowadza się w ten sposób, że nazwiska kandydatów uczestniczących w losowaniu oznacza się numerami, informując o tym obecnych przy losowaniu. Do jednakowych, nieprzeźroczystych kopert wkłada się kartki z wpisanymi numerami odpowiadającymi numerom, którymi oznaczono nazwiska kandydatów. Po wymieszaniu kopert losuje się:

1) przy powoływaniu terytorialnej komisji wyborczej:

- a) 9 kopert – w przypadku gminnej i miejskiej komisji wyborczej w gminach niebędących miastem na prawach powiatu oraz dzielnicowej komisji wyborczej w dzielnicach m.st. Warszawy,
- b) 8 kopert – w przypadku wojewódzkiej i powiatowej komisji wyborczej oraz miejskiej komisji wyborczej w mieście na prawach powiatu;

2) przy powoływaniu obwodowej komisji wyborczej:

- a) 10 kopert – w przypadku komisji w obwodach od 2001 do 3000 mieszkańców,
- b) 8 kopert – w przypadku komisji w obwodach do 2000 mieszkańców,
- c) 6 kopert – w przypadku komisji w obwodach odrębnych.

5a. Wylosowane numery są odczytywane i okazywane obecnym przy losowaniu. Odczytywane są również imiona i nazwiska kandydatów oznaczonych tymi numerami.

5b. W czynnościach losowania mogą uczestniczyć inne osoby, pod nadzorem organu

przeprowadzającego losowanie.

6. Z przeprowadzonego losowania sporządza się protokół, w którym wymienia się datę i godzinę losowania, osoby przeprowadzające losowanie oraz, odrębnie dla każdej komisji, jej numer i adres siedziby, liczbę kandydatów, spośród których przeprowadzono losowanie, a także imiona i nazwiska osób wylosowanych do składu komisji.

§ 14. 1. Jeżeli liczba prawidłowo zgłoszonych kandydatów do składu komisji jest mniejsza niż minimalny skład komisji, organ właściwy do powołania komisji dokonuje uzupełnienia składu komisji, a komisja powoływana jest w składzie minimalnym.

2. Uzupełnienia składu komisji dokonuje się spośród osób ujętych w stałym rejestrze wyborców:

- 1) w przypadku gminnej, powiatowej bądź wojewódzkiej komisji wyborczej – w jednej z gmin na obszarze właściwości danej komisji;
- 2) w przypadku dzielnicowej komisji wyborczej – w części rejestru m.st. Warszawy właściwego dla danej dzielnicy;
- 3) w przypadku obwodowej komisji wyborczej – gminy na obszarze, której powoływana jest komisja.

3. Osobami, o których mowa w ust. 2, nie mogą być pracownicy samorządowi jednostki samorządu terytorialnego, dla której właściwa jest komisja, lub jednostek organizacyjnych tej jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku obwodowych komisji w obwodach odrębnych – także pracownicy jednostki, w której utworzono obwód głosowania, chyba że brak jest zainteresowanych wyborców wyrażających zgodę na powołanie w skład komisji wyborczej.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) terytorialne komisje wyborcze, przy uwzględnieniu sędziego wskazanego przez prezesa właściwego miejscowo sądu okręgowego do wojewódzkiej i powiatowej komisji wyborczej oraz miejskiej komisji wyborczej w mieście na prawach powiatu, powołuje się łącznie w składzie 7 osób;
- 2) obwodowe komisje wyborcze, przy uwzględnieniu osoby wskazanej przez wójta, powołuje się łącznie w składzie:

- a) 9 osób – w przypadku komisji w obwodach od 2001 do 3000 mieszkańców,
- b) 7 osób – w przypadku komisji w obwodach do 2000 mieszkańców,
- c) 5 osób – w przypadku komisji w obwodach odrębnych.

§ 15. 1. Składy komisji wyborczych niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości organ, który je powołał, przez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej odpowiednio postanowienia właściwego komisarza wyborczego lub uchwały terytorialnej komisji wyborczej o powołaniu komisji.

2. Do publicznej wiadomości podaje się:

- 1) dla terytorialnej komisji wyborczej nazwę, adres siedziby oraz imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania (miejscowość) osób powołanych w jej skład,
- 2) dla obwodowej komisji wyborczej numer, adres siedziby oraz imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania (miejscowość) osób powołanych w jej skład
- oraz wskazanie podmiotu, który zgłosił kandydata.

3. Ponadto:

- 1) skład wojewódzkiej komisji wyborczej wywiesza się w siedzibach powiatowych oraz gminnych (miejskich) komisji wyborczych;
 - 2) skład powiatowej komisji wyborczej wywiesza się odpowiednio w siedzibach gminnych komisji wyborczych.
4. Skład terytorialnej komisji wyborczej zamieszcza się także w Biuletynie Informacji Publicznej organu zapewniającego obsługę administracyjną danej terytorialnej komisji wyborczej.
5. Składy obwodowych komisji wyborczych udostępnia się w urzędzie gminy (miasta) oraz w siedzibie danej obwodowej komisji wyborczej.

§ 16. 1. Zmiany w składach komisji wyborczych mogą być dokonywane w przypadku:

- 1) zrzeczenia się członkostwa w komisji;
- 2) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków członka komisji;
- 3) niespełniania przez członka komisji warunków, o których mowa w § 5 , właściwych dla tej komisji;
- 4) utraty członkostwa w komisji na skutek podpisania zgody na kandydowanie na radnego

lub na wójta lub objęcia funkcji pełnomocnika wyborczego, pełnomocnika finansowego lub męża zaufania;

5) powiadomienia właściwego organu wyborczego o rozwiązaniu komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę członka Komisji;

6) śmierci członka komisji.

1a. Zmiany w składach obwodowych komisji wyborczych dokonywane są także w przypadku utraty członkostwa w komisji na skutek wyrażenia zgody na kandydowanie w wyborach przez osobę będącą w stosunku do członka komisji małżonkiem, wstępnym, zstępnym, rodzeństwem, małżonkiem zstępnego lub przysposobionego albo pozostającą z nim w stosunku przysposobienia.

2. Osoba wchodząca w skład komisji powinna powiadomić niezwłocznie przewodniczącego komisji o wystąpieniu przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 1a.

3. Przewodniczący komisji wyborczej jest obowiązany powiadomić niezwłocznie organ, który powołał daną komisję, o wystąpieniu przyczyny uzasadniającej dokonanie zmiany w składzie komisji wyborczej.

4. Odwołania ze składu komisji wyborczej dokonuje organ, który powołał daną komisję, informując o tym pełnomocnika komitetu wyborczego, który zgłosił kandydaturę odwoływanego członka.

5. Uzupełnienia składu komisji dokonuje się w przypadku zmniejszenia się jej składu poniżej minimalnego składu komisji. Organ właściwy do powołania komisji dokonuje jej uzupełnienia do składu określonego w § 14 ust. 4.

6. Jeżeli wygasło członkostwo w komisji członka zgłoszonego przez komitet wyborczy, organ powołujący zawiadamia pełnomocnika wyborczego tego komitetu wyborczego o możliwości zgłoszenia nowego kandydata, w terminie 3 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, z zastrzeżeniem ust. 7. W razie niezgłoszenia kandydata w tym terminie właściwy organ uzupełnia skład komisji w sposób określony w § 14.

7. Jeżeli wygaśnięcie członkostwa nastąpiło przed dniem wyborów w terminie uniemożliwiającym zgłoszenie przez pełnomocnika nowego kandydata, organ powołujący

uzupełnia skład komisji spośród wyborców ujętych w stałym rejestrze wyborców, chyba że wraz z zawiadomieniem o przyczynie powodującej wygaśnięcie członkostwa wpłynęło zgłoszenie nowej kandydatury od pełnomocnika wyborczego, o którym mowa w ust. 6.

§ 17. Obwodowe komisje wyborcze w wyborach przedterminowych lub nowych do rady powiatu i sejmiku województwa powołuje właściwa powiatowa komisja wyborcza.

§ 18. W przypadku wykonywania przez komisarza wyborczego - zgodnie z art. 17 § 1 Kodeksu wyborczego - zadań związanych z powołaniem obwodowych komisji lub dokonywaniem zmian w składzie komisji przepisy uchwały stosuje się odpowiednio.

§ 19. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Stefan J. Jaworski